

Poselství pro velká města

Texty na tento týden

1Kr 11,1–6; Mt 4,23–25; Mt 15,22–28; Mk 7,24–30; Sk 10,34.35; Mt 8,10.13

Základní verš

„Tu jí Ježíš řekl: ‚Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš.‘ A od té hodiny byla její dcera zdráva.“ (Mt 15,28)

Milující Bůh hledal své ztracené děti hned od začátku (Gn 3,9). Ani dnes tomu není jinak a tentýž Bůh se neustále snaží s láskou oslovit každého člověka (viz Zj 14,6–12). Týká se to i obyvatel velkých měst. V roce 2018 zveřejnila Organizace spojených národů svá zjištění, podle nichž 55 procent populace planety žije v městských oblastech a do roku 2050 se tento počet zvýší až na 68 procent. Nemáme na výběr, svědectví o evangeliu musíme nést i do měst.

Přesto mnozí jednají podobně jako Jonáš. Byli povoláni svědčit ve městech, ale z různých důvodů před tímto úkolem utíkají. „Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději“ (Ř 15,4). To se týká i poučení z Jonášova příběhu.

Během svého života na zemi Ježíš sloužil nejen lidem v izraelských městech, ale také obyvatelům přilehlých regionů, tedy těm, kteří nebyli součástí židovského národa a vyvoleného lidu.

Tento týden si prostudujeme biblický příběh o Kristově práci v Týru a Sidónu. Pokusíme se z něj vyvodit poučení pro naši dnešní službu.

Osnova lekce

Základním příběhem této lekce je pasáž Mt 15,21–28, která popisuje Ježíšovu službu v pohanských („bezbožných“) velkoměstech jeho doby. Při studiu budeme hledat, jak nám může pochopení této jeho jedinečné služby pomoci v našem poslání sloužit lidem v často bezbožných oblastech velkých měst.

- Mt 15,21; Sd 3,1–6: Ježíšův záměr působit ve velkých městech (neděle)
- Mt 9,35–38: Ježíšův upřímný zájem o lidi žijící ve městech (pondělí)
- Mt 15,21–28: Ježíšova láska ke všem – bez ohledu na původ (úterý)
- Mt 15,23.24: Ježíš bourá naše předsudky vůči těmto lidem (středa)
- Mt 8,10.13; 9,2; 20,29–34; L 18,35–43: Další příklady zachráněných ve městech (čtvrtek)

MISIE VE VZDÁLENÝCH REGIONECH

Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. (Mt 15,21)

¹Tyto pronárody ponechal Hospodin, aby jimi zkoušel Izraele, totiž všechny ty, kteří nepoznali žádné boje o Kenaan, ²aby je izraelská pokolení poznala a naučila se bojovat, ti totiž, kteří předtím boj vůbec nepoznali: ³ponechal pět pelištejských knížat a všechny Kenaance i Sidónany a Chivejce, kteří obývali Libanónské pohoří od hory Baal-chermonu až po cestu do Chamátu.

⁴Ti zůstali, aby byl skrze ně Izrael zkoušen, aby se ukázalo, budou-li poslouchat Hospodinovy příkazy, které přikázal jejich otcům skrze Mojžíše. ⁵Izraelci tedy sídlili uprostřed Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců. ⁶Brali si jejich dcery za ženy a své dcery dávali jejich synům a sloužili jejich bohům. (Sd 3,1–6)

Osobní studium

U evangelisty Matouše se dozvídáme, že Ježíš vzal své učedníky z Genezaretu (Mt 14,34) a „odešel až do okolí Týru a Sidónu“ (Mt 15,21). Proč je vzal z Galileje do oblasti obydlené pohany? Ježíšovým cílem bylo ukázat učedníkům něco, co by se v Galileji jen tak snadno nenačili. Chtěl je připravit na to, aby v budoucnu uměli oslovit všechny skupiny lidí, včetně obyvatel pohanských měst.

Přečti si následující texty Sd 3,1–6; 1Kr 5,1–12 a 1Kr 11,1–6. Jak nám tyto verše pomáhají pochopit život v těchto městech?

Ze Soudců 3,1–6 vidíme, že Bůh použil starověké národy k „vyzkoušení“ víry Izraelitů. Naneštěstí Boží lid v těchto zkouškách neuspěl: „Brali si jejich dcery za ženy a své dcery dávali jejich synům a sloužili jejich bohům“ (Sd 3,6). Tito lidé byli tedy pro Izraelity hned od začátku kamenem úrazu.

V 1Kr 5,1–11 můžeme vidět úzký vztah mezi Sidónany a Židy. Přestože v určitém smyslu byly vzájemné ekonomické vazby prospěšné, Židé byli pod neustálým vlivem

pohanství a modlářství svých obchodních partnerů.

Text 1Kr 11,1–6 odhaluje následky tohoto negativního vlivu. Král Šalomoun se oženil se sidónskými princeznami, které ho nakonec svedly ze správné cesty. „Šalomoun chodil za božstvem Sidónanů Aštoretou...“ (1Kr 11,5)

Navzdory těmto historickým skutečnostem a nebláhemu vlivu pohanství a modlářství na vyvolený národ Ježíš přivádí na tato místa své učedníky. Tak je zasvětil do mezikulturní mise v pohanských městech. Učedníci byli konfrontováni s vlastními předsudky a svou omezeností. Ježíš své následovníky vedl k práci, která se týkala naplňování potřeb lidí žijících ve městech a překračovala kulturní a národnostní hranice.

I adventističtí misionáři působící ve velkých městských aglomeracích čelí mnoha výzvám. Patří mezi ně například otázky zdraví a životního prostředí. Jiné se mohou týkat vysokých životních nákladů, rasizmu a omezení náboženské svobody. Navzdory těmto překážkám však musíme konat evangelizační dílo i ve městech.

Aplikace

Jak bys mohl pomoci těm, kdo jsou zapojeni do evangelizace ve velkých městech u nás nebo v zahraničí?

OSLOVENÍ ZÁSTUPŮ

³⁵Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. ³⁶Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. ³⁷Tedy řekl svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo. ³⁸Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“ (Mt 9,35–38)

Osobní studium

Navzdory možným problémům nás Ježíš laskavě vyzývá, abychom misijně pracovali i ve velkých městech.

Co nám úvodní verše říkají o evangelizaci zástupů, ať se nacházejí kdekoli? (Mt 9,35–38)

Ježíše vedl soucit s velkými zástupy lidí, které žily ve městech. Verš L 19,41 popisuje, jak Ježíš plakal nad Jeruzalémem. Asi jen těžko pochopíme hloubku Ježíšovy lásky k jeho dětem, k milionům pro nás bezejmenných lidí žijících v chudobě v obrovských slumech velkoměst. To je také důvod, proč nás Ježíš vyzývá (Mt 9,38) k modlitbě za to, abychom tu naléhavost práce cítili podobně jako on.

Přečti si text Mt 4,23–25. Když Ježíš Kristus začínal svou službu, přišli za ním lidé

z různých geografických oblastí. Co z toho vyplývá?

Zástupy, které následovaly Ježíše, přišly z Galileje, z Desetiměstí na východě, z Jeruzaléma a z Judska na jihu. Který region kromě Samaří chyběl? Pobřežní oblast Týru a Sidónu a část Fénicie podél Středozemního moře a severozápadně od Galileje. Nyní vidíme, proč Ježíš šel právě do tohoto regionu! Ježíšova misijní cesta do oblasti Týru a Sidónu směřovala na místa, kde žili lidé jiných kultur.

„Po střetu s farizeji Ježíš Kafarnaum opustil. Když procházel Galileou, zastavil se v kopcovité krajině na hranicích Fénicie. Na západě viděl v nížině starobylá města Týr a Sidón s jejich pohanskými chrámy a velkolepými paláci, tržiště a přístavy plné lodí.“ (DA 399; TV 253)

Aplikace

A jak můžeme lidem pomoci pochopit zbytečnost „velkolepých paláců a tržišť“, a naopak nutnost přijmout Ježíše do svého života?

V TÝRU A SIDÓNU

²¹Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. ²²A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.“ ²³Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ ²⁴On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ ²⁵Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi!“ ²⁶On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ ²⁷A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“ ²⁸Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš.“ A od té hodiny byla její dcera zdráva. (Mt 15,21–28)

Osobní studium

Na základě srovnání jednotlivých evangelíí předpokládáme, že evangelium podle Matouše bylo napsáno speciálně pro židovské publikum a že Marek psal zejména pro pohanské čtenáře. Při studiu evangelíí je dobré mít tento rozdíl na paměti.

Přečti si texty Mt 15,21–28 a Mk 7,24–30. Jaké rozdíly vidíš v popisu dané ženy?

Zatímco Matouš popisuje, že to byla „kananejská žena“, Marek použil jiné výrazy. Nejprve o ní mluví jako o „pohance“ („Řekyni“; ČSP) a pak dodává, že je „rodem Syrofeničanka“ – jediný případ, kdy se tento výraz v Bibli vyskytuje.

Jaký vliv měl příběh v Mt 15 na čtenáře, kteří si uvědomovali historické souvislosti svého náboženství? Matoušovi čtenáři – Židé – by tuto ženu vnímali jako opovrhovanou bezbožnici. Vycházeli by z historické zkušenosti, kterou měli Židé s Kanaanci. To by v nich automaticky vyrostla obrovská zeď předsudků. Kanaance

vnímali jako národ uctívající modly. Během mnoha staletí byly jejich praktiky pro vyvolený národ kamenem úrazu. Ani Kristovi učedníci neuvažovali o možnosti, že by tato žena mohla mít víru a mohla by se dostat do Božího království!

Markovi čtenáři by reagovali jinak než Matoušovi. Pohané neměli s Kanaanci stejnou zkušenost jako Židé. Naopak, pohané se mohli ztotožnit s touto ženou, vždyť byla představena jako „pohanka, rodem Syrofeničanka“. Z příběhu by vnímali, že Ježíš uzdravil jednu z nich! Pohané považovali tuto ženu za milující matku, která se obávala o osud své dcery. Proto přišla za Ježíšem, který dceru uzdravil bez ohledu na její etnický a národnostní původ.

„Kristus neodpověděl na ženinu prosbu hned. Patřila k opovrhovanému národu a on k ní přistupoval stejně, jako by k ní byli přistupovali Židé. Chtěl, aby učedníci pochopili, jak tvrdě a bezcitně Židé v takových případech jednají. Chtěl jim také naznačit, jak by si měli počínat oni.“ (DA 400; TV 254)

Aplikace

Přečti si verš 1J 2,2. Co by nám měl tento text říci o naší rovnosti před Bohem?

„ZBAV SE JÍ...!“

²³Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ ²⁴On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ (Mt 15,23.24)

³⁴A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ³⁵ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.“ (Sk 10,34.35)

Osobní studium

Ve velkých městech, kam se tak nesnadno dostává zvěst evangelia, žije mnoho lidí, kteří touží po naději. Co bránilo v prvním století Božímu lidu přinést naději na Mesiáše do takových míst, jako byl Týr a Sidón? Pýcha na vlastní národ a předsudky vůči všemu cizímu zaslepily Boží lid. Výsledkem bylo, že Izraelité nevnímali okolní národy a jejich touhu po naději, kterou předpovídala prorocství týkající se prvního adventu. Dnes žije ve velkých městech mnoho různých skupin obyvatel a Ježíš Kristus chce, aby s nimi jeho lid sdílel „blažené splnění naděje“ druhého příchodu (Tt 2,13). Ježíši nezáleželo na tom, jaký má kdo původ, a tak bychom neměli dělat rozdíly ani my.

Přečti si verše Sk 10,9–16.28.34.35. Jak bys shrnul hlavní myšlenku tohoto textu?

Během čekání na oběd dostal Petr vidění o plachtě plné nečistých zvířat. V tomto vidění třikrát slyšel příkaz, aby vstal a jedl. Bůh použil toto vidění, aby Petra upozornil

na jeho náboženskou pýchu a předsudky vůči pohanům. Petr nakonec pochopil poselství, které mu Bůh dal (Sk 10,34.35).

V tomto kontextu se zamysleme nad příběhy, které se odehrály v Týru a Sidónu. Podívejme se znovu na Ježíše a jeho rozhovor se Syrofeničankou. Co se učedníci naučili za svého pobytu v pohanském regionu? Co se můžeme naučit my z jejich zkušeností? Jak to může být pro nás užitečné v době konce, kdy nás Kristus povolává misijně pracovat i v těch nejlidnatějších městech? Jaké předsudky nám brání vidět potřeby obyvatel měst? Jaké příležitosti nám Bůh ve městech otvírá, abychom chápali misijní práci širěji a abychom potlačovali svůj fanatizmus a duchovní pýchu? Jak nám služba ve městech může pomoci rozšířit naše chápání evangelizace?

Ježíš měl s učedníky trpělivost. Učil je, že velký Boží plán spasení je určen celé lidské rodině, nejen jednomu národu. Duch svatý nám může pomoci překonat naše předsudky a zaujatost, abychom své poslání ve městech dokončili.

Aplikace

Přečti si text Ga 2,11–13. Co se z těchto veršů můžeme naučit o předsudcích a o tom, jak těžké může být se jich zbavit.

NAJDE SYN ČLOVĚKA VÍRU NA ZEMI?

A hle, přinesli k němu ochrnutého, ležícího na lůžku. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Bud' dobré myslí, synu, odpouštějí se ti hříchy.“ (Mt 9,2)

Osobní studium

Ve verši L 18,8 si Ježíš na konci jednoho ze svých podobenství klade otázku: „Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ Jako Kristovi učedníci dnes potřebujeme vědět, o co Ježíš jde. V tomto příběhu můžeme vidět, že Ježíš hledá víru, která září i uprostřed temnoty.

Koho v těchto textech Ježíš popisuje jako člověka majícího velkou víru?

Mt 8,10,13

Mt 9,2

Mt 20,29–34

Mk 2,5

Mk 10,46–52

L 18,35–43

Tyto verše přinášejí příklady lidí, jejichž víra zářila i v temných městech. Ve městě Kafarnaum Ježíš vyzdvihuje víru hned ně-

kolika lidí. V Mt 8,10,13 vidíme obráceného pohanského setníka projevujícího velkou víru. Potkáváme i čtyři přátele plné víry, kteří rozebrali střechu, aby přinesli svého ochrnutého přítele k Ježíši (Mt 9,2, Mk 2,5). V Markovi, 10. kapitole zase čeká u cesty slepý žebrák Bartimaios, jehož víra jasně září v Jerichu.

Očekávali bychom, že velkou víru najdeme i uprostřed Božího lidu. Ale v Ježíšově rodném Nazaretu byl víry nedostatek – nebo tam dokonce vládla nevěra –, což Krista výrazně omezovalo v jeho službě. Nejen ostatní Židy, ale i své nejbližší učedníky opakovaně označoval za „malověrné“ (viz Mt 6,30; Mt 8,26; Mt 14,31; Mt 16,8). A v Mt 17,17 Ježíš volá: „Pokolení nevěřící a zvrácené...“!

Vezměme si z tohoto týdne jedno důležité poučení: Víru můžeme najít na neočekávaných místech, ve velkých městech, mezi cizinci, pohany a lidmi s různým náboženským pozadím. Jako Ježíš, musíme i my s pokorou jít a hledat ty, kteří při setkání s pravdou odpoví vírou v Ježíše Krista. Jedině víra jim může přinést spasení. Takoví lidé tam někde opravdu jsou.

Aplikace

Otevři své srdce v modlitbě pro více víry, se kterou bys mohl sdílet svou lásku k blízkým i vzdáleným.

Výzva

Jak jsi poznal Ježíše a poselství tří andělů? Uved' tři duchovní požehnání, která jsi přijal od Ježíše ve svém osobním životě. Připrav se na sdílení této zkušenosti ve své třídě sobotní školy.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Mezi lidmi, které Židé považovali za pohany, byli i jedinci, kteří rozuměli proroctvím Písma o Mesiáši lépe než samotní učitelé Izraele. Někteří doufali, že je osvobodí od hříchu. Filozofové se snažili proniknout do tajemství židovského náboženského systému. Fanatismus Židů však bránil šíření světla.“ (DA 33; TV 20)

„Pán Ježíš, mocný Spasitel, zemřel za tyto lidi. Dokáže je vyburcovat z lhostejnosti, dokáže probudit jejich náklonnost, má moc obměkčit jejich srdce, dokáže jim odhalit krásu a sílu pravdy. Mistr je Bůh, a ne smrtelný člověk. A přece vyzývá lidi, aby byli nositeli, jejichž prostřednictvím může dát světlo těm, kteří jsou v temnotě. Bůh má drahokamy ve všech církvích a není na nás, abychom odsuzovali ty, kdo se hlásí k víře, ale v pokoře a lásce jim předkládali celou pravdu tak, jak jsme ji sami našli v Ježíši. Ať lidé vidí zbožnost a oddanost, ať vidí Kristovu povahu a budou přitahováni k pravdě. [...] Mají vyzdvihovat Ježíše, Vykupitele světa, a mají vyznávat slovo života.“ (RH, 17. ledna 1893)

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké jsou bezprostřední potřeby lidí v oblastech, kde žijete? Jak byste mohli naplněním těchto potřeb získat příležitost oslovit lidi, kteří neznají důležité pravdy o spasení?*
2. *Uvažujte o uvedených slovech Ellen G. Whiteové týkající se jiných náboženství: „Bůh má drahokamy ve všech církvích a není na nás, abychom odsuzovali ty, kdo se hlásí k víře.“ Jak můžeme lidem ukázat chybu v jejich způsobu uctívání, ale zároveň na ně neútočili a neponižovali je?*
3. *„Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ (L 18,8). Co Ježíš myslí touto řečnickou otázkou? Jaký je rozdíl mezi vírou, věroukou a náboženstvím? Proč mohou být lidé, kteří mají správnou věrouku, nalezeni při Kristově návratu bez víry?*